

کاربران باید بدانند محتوای فضای مجازی عین واقعیت نیست

یک جامعه‌شناس حوزه ارتباطات و رسانه گفت: کاربران باید بر مهارت‌های سواد رسانه‌ای مسلط باشند و بدانند محتوای تولیدشده در فضای مجازی عین واقعیت نیست.

ایسنا/آذربایجان شرقی یک جامعه‌شناس حوزه ارتباطات و رسانه گفت: کاربران باید بر مهارت‌های سواد رسانه‌ای مسلط باشند و بدانند محتوای تولیدشده در فضای مجازی عین واقعیت نیست. سیدحسن آذری در گفت‌وگو با ایسنا با اشاره به ظرفیت‌ها و چالش‌های شبکه‌های اجتماعی به ویژه اینستاگرام، آن را بستری مهم برای نمایش توانمندی‌ها و خلاقیت افراد دانست و گفت: اینستاگرام مانند سایر رسانه‌های اجتماعی ظرفیت‌های متعددی دارد. افراد می‌توانند توانمندی‌های خود را در حوزه‌های آموزشی، سبک زندگی، مد و حتی عرصه هوش مصنوعی به نمایش بگذارند. وی ادامه داد: این فضا همچنین امکان مشارکت و شبکه‌سازی را فراهم می‌کند و افراد با انگیزه‌های مختلف، اعم از نمایش توانمندی‌ها، کسب درآمد یا ایجاد ارتباطات تخصصی، وارد آن می‌شوند. وی با اشاره به کارکردهای مثبت بلاگری در اینستاگرام افزود: بلاگری می‌تواند به بازنمایی خلاقیت، مهارت و توانمندی افراد کمک کند. اما در کنار این ظرفیت‌ها، جنبه‌های منفی هم وجود دارد، به ویژه زمانی که افراد مدیریت زمان در استفاده از این فضا را رعایت نکنند. چنین وضعیتی می‌تواند به اختلال در آرامش فردی و خانوادگی منجر شود. این استاد دانشگاه بر لزوم رعایت سواد رسانه‌ای تأکید کرد و گفت: کاربران باید همان‌گونه که در بحث رژیم مصرف رسانه‌ها تأکید می‌شود، در فضای مجازی نیز مدیریت زمان داشته باشند و هدفمند عمل کنند. اینکه چه می‌خواهند انجام دهند و مخاطبانشان چه کسانی هستند، از مولفه‌های اساسی در تولید محتوا به شمار می‌آید. آذری با بیان اینکه رسانه‌های اجتماعی با محتوای کاربرساخته به کاربران قدرت کنشگری داده‌اند، اظهار کرد: رعایت شاخص‌های اخلاقی، تخصصی و حقوقی در این زمینه ضروری است تا مسئولیت اجتماعی کاربران خدشه دار نشود. عضو هیئت علمی دانشگاه تبریز با تأکید بر ضرورت رعایت هنجارهای فرهنگی و اجتماعی خاطرنشان کرد: کنش گران رسانه‌ای که محتوای آموزشی، انگیزشی یا معرفتی تولید می‌کنند باید مراقب باشند چارچوب‌های اخلاقی و قانونی را نقض نکنند. تولید محتوای مثبت و مفید برای مخاطب هدف، خلاقیت در ارائه و پرهیز از بازتولید صرف محتوا از مهم‌ترین الزامات فعالیت در این عرصه است. این جامعه‌شناس گفت: از منظر جامعه‌شناسی، اغلب افراد در خودبازنمایی در فضای مجازی تلاش می‌کنند جنبه‌های مثبت زندگی خود را به نمایش بگذارند، چرا که این فضا امکان ساخت هویت مطلوب و ایده‌آل را فراهم می‌کند. البته برخی نیز با اهداف خاص ممکن است جنبه‌های منفی را برجسته کنند. آذری اظهار کرد: داشتن نگاه انتقادی، توانایی تفکیک میان نمایش و زندگی واقعی و پرهیز از سلطه‌پذیری در برابر محتوای رسانه‌ای، از مهارت‌های ضروری در این فضا به شمار می‌رود.